

เอกสารอ้างอิง

1. นิพนธ์ พวงวรินทร์, บรรณารักษ์การ. โรคหลอดเลือดสมอง. พิมพ์ครั้งที่ 1. กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์เรือนแก้วการพิมพ์, 2534.
2. มยุรี เพชรอักษร. กิจกรรมประจำวันในผู้ป่วยอัมพาตครึ่งซีก. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ - มหานคร : โอ.เอส.พรินติ้ง เฮ้าส์, 2532.
3. O'Rourke S, Hale SM, Signarini D, Dennis M. Detecting Psychiatric Morbidity after stroke ; Comparison of the GHQ and the HAD Scale. Stroke. 1998 ; 29 : 980-985.
4. Roberts L, Counsell C, Assessment of clinical outcomes in acute stroke trials. Stroke. 1998 ; 29 : 986-991.
5. Wade DT. Measurement in Neurological Rehabilitation. Oxford, England : Oxford University Press, Inc : 1992.
6. Duncan PW, Samsa GP, Weinberger M, Goldstein LB, Bonito A, Witter DM, et al. Health status of individuals with mild stroke. Stroke. 1997 ; 28 : 740-745.
7. Young JB, Farster A. The Bradford Community Stroke Trial : eight week results. Clin Rehabil. 1991 ; 5 : 283-292.
8. Burvil PW, Johnson GA, Jamrozik KD, Anderson CS, Stewart-Wynne EG, Chakera TMH. Prevalence of depression after Stroke : The Perth Community Stroke Study. Br J Psychiatry. 1995 ; 166 : 320-327.
9. Herrmann N, Black SE, Lawrence J, Srekely C, Szalai JP. The Sunny Brook Stroke study prospective study of depressive symptoms and functional outcome. Stroke. 1998 ; 29 : 618-624.
10. Garden FH, Garrison SJ, Jain A. Assessing Suicide risk in Stroke patients : review of two cases. Arch Phys Med Rehabil. 1990 ; 71 : 1003-1005.

11. Starkstein SE, Cohn BS, Fedoroff P, Parikh RM, Price TR, Robinson RG. Relationship between anxiety disorders and depressive disorder in patients with cerebrovascular injury. Arch Gen Psychiatry. 1990 ; 47 : 246-251.
12. Herrmann M, Bartels C, Schumacher M, Wallesch CW. Poststroke depression : Is there a pathoanatomic correlate for depression in the postacute stage of stroke. Stroke. 1995 ; 26 : 850-856.
13. Pohjasvaara T, Leppavuori A, Sura I, Vataja R, Kaste M, Erkinjuntti T. Frequency and clinical determinants of Poststroke Depression. Stroke. 1998 ; 29 : 2311-2317.
14. Fuh JL, Liu HC, Wang SJ, Liu CY, Wany PN. Poststroke depression among the Chinese elderly in a Rural Community. Stroke 1997 ; 28 : 1126-1129.
15. Primeau F. Post-stroke depression : a critical review of the literature. Can J Psychiatry. 1988 ; 33 : 757-765.
16. Robinson RG, Starr LB, Lipsey JR, Rao K, Price TR. A Two-year longitudinal study Of post-stroke mood disorders : Dynamic changes in associated variables over the first six months of follow-up. Stroke. 1984 ; 15 : 512-517.
17. House A, Dennis M, Mogridge L, Warlow C, Hawton K, Jones L. Mood disorders in the year after first stroke. Br J Psychiatry. 1991 ; 158 : 83-92.
18. Nakayama H, Jorgensen HS, Raaschou HO, Olsen TS. The influence of age on stroke outcome : the copenhagen stroke study. Stroke. 1994 ; 25 : 808-813.
19. Davenport RJ, Dennis MS, Wellwood I, Warlow CP. Complication after acute Stroke. Stroke. 1996 ; 27 : 415-42.
20. Chang AM, Mackenzie AE. State self-esteem following Stroke. Stroke. 1998 ; 29 : 2325-2328.

21. Sharpe M, Hanton K, Seagroatt V, Bamford J, House A, Molyneux A, et al.
Depressive disorders in long-term survivors of Stroke, Associations with demographic and Social factors, functional status, and brain lesion volume. Br J. Psychiatry 1994 ; 164 : 380-386.
22. Astrom M, Adolfsson R, Asplund K. Major depression in Stroke patients : 3 year longitudinal study. Stroke. 1993 ; 24 : 976-982.
23. Katila M, Numminen H, Waltimo O, Kaste M. Depression after stroke : result of the FINNSTROKE study. Stroke. 1988 ; 29 : 368-372.
24. ปิยะภัทร ตันติแพทยากร, วิไล คุปต์นิวัติชัยกุล, อรจักร โตษยานนท์. การศึกษาความชุกและปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับภาวะซึมเศร้าในผู้ป่วยอัมพาตจากโรคหลอดเลือดสมอง. เวชศาสตร์ฟื้นฟู. 2541 ; 7(2) : 64-71.
25. อัญชลี เตมีย์ประดิษฐ์, วรัญ ดันชัยสวัสดิ์, ชุมศรี หงษ์พุกกะ, อ้อมทิพย์ พันธุ์ศิริ.
Mini-Mental State Examination (MMSE) = แบบทดสอบในการตรวจหาภาวะความพิการทางสมอง. วารสารสมาคมจิตแพทย์แห่งประเทศไทย. 2533 ; 35(4) : 208-214.
26. กลุ่มฟื้นฟูสมรรถภาพสมอง. แบบวัดความเศร้าในผู้สูงอายุของไทย. สารศิริราช. 2537 ; 46 (1) : 1-9.
27. ศิริชัย กาญจนวาสี, ทวีวัฒน์ นิตยานนท์, ดิเรก ศรีสุโข. การเลือกใช้สถิติที่เหมาะสมสำหรับการวิจัย. กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2537.
28. สุทธิชัย จิตะพันธุ์กุล. ภาวะทุพพลภาพ : ปัญหาของผู้สูงอายุ. จุฬาลงกรณ์เวชสาร. 2537 ; 38 (27) : 67-75.
29. วิเชียร เกตุสิงห์. หลักการสร้างและวิเคราะห์เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย. กรุงเทพมหานคร : ไทยวัฒนาพานิช, 2530.
30. ทัสสนี นุชประยูร, เต็มศรี ชำนิจารกิจ, บรรณารักษ์. การวิจัยชุมชนทางการแพทย์. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2533.

31. ทัสสนี นุชประยูร, เต็มศรี ชำนิจารกิจ, บรรณาธิการ. สถิติในวิจัยทางการแพทย์. พิมพ์ครั้งที่ 1. กรุงเทพมหานคร : โอ.เอส.พริ้นติ้ง เฮ้าส์, 2537.
32. พวงรัตน์ ทวีรัตน์. วิธีการวิจัยทางพฤติกรรมศาสตร์และสังคมศาสตร์. พิมพ์ครั้งที่ 6. กรุงเทพมหานคร : สำนักทดสอบทางการศึกษาและจิตวิทยา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2538.
33. Kelly-Hayes M, Paige C. Assessment and psychologic factors in stroke rehabilitation. Neurology. 1995 ; 529-532.
34. Dam H, Penderson HE, Damkjaer M, Ahlgren P. Dexamethasone Suppression test in depressive stroke patients. Acta Neural Scand. 1991 ; 84 : 14-17.
35. Marris PLP, Robinson RG. Prevalence and course of depressive disorders in hospitalized stroke patients. Int J Psychiatry Med. 1990 ; 20 : 349-364.
36. House A. Depression after stroke : Regular Review. Br Med J. 1987 ; 294 : 76-78.
37. Parikh RM, Robinson RG, Lipsey JR, Starkstein SE, Fedoroff JP, Price TR. The impact of poststroke depression on recovery in activities of daily living over a 2-year follow up. Arch Neurol. 1990 ; 47 : 785-789.
38. Angeleri F, Angeleri VA, Foschi N, Giaguinto S, Nolfi G. The influence of depression, social activity, and family stress on functional outcome after stroke. Stroke. 1993 ; 24 : 1478-1483.
39. Stern RA, Bachman DL. Depressive Symptoms following stroke. Am J Psychiatry. 1992 ; 148 : 351-356.

ภาคผนวก

แบบสอบถาม

แบบสอบถามนี้ประกอบด้วย 4 ตอนคือ

ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามข้อมูลส่วนตัวของผู้ป่วย

ตอนที่ 2 เป็นแบบทดสอบในการตรวจหาภาวะสมองเสื่อม (Mini-Mental State Examination)

ตอนที่ 3 เป็นแบบวัดความเครียดในผู้ป่วย

ตอนที่ 4 เป็นแบบประเมินความสามารถในการทำกิจวัตรประจำวันของผู้ป่วยอัมพฤกษ์ครึ่งซีก

ตอนที่ 1 ข้อมูลส่วนตัวของผู้ป่วย

1. ชื่อ.....นามสกุล.....
2. เพศ ชาย หญิง
3. อายุ..... ปี
4. สถานภาพสมรส
 - โสด คู่ หม้าย
 - หย่า แยกกันอยู่
5. อาชีพ.....
6. ความถนัดของการใช้มือก่อนป่วย
 - ถนัดมือขวา ถนัดมือซ้าย
 - สามารถใช้ได้ทั้ง 2 มือ
7. แขนและขาข้างที่อ่อนแรงคือ.....
8. ระยะเวลาของการเจ็บป่วย.....
9. ระยะเวลาที่เข้ารับการรักษาในโรงพยาบาล.....
10. เคยได้รับการฝึกกายภาพบำบัด หรือฝึกการช่วยเหลือตัวเองมาก่อนหรือไม่
 - เคย ระยะเวลาในการฝึก.....
 - ไม่เคย

**ตอนที่ 2 แบบทดสอบในการตรวจหาภาวะความพิการทางสมอง
(Mini-Mental Examination)**

Orientation

วัน.....วันที่.....เดือน.....ปี.....เวลา.....
 โรงพยาบาล.....ชั้นที่.....อำเภอ.....
 จังหวัด.....ภาค.....

Registration

แม่น้ำ รถไฟ ดินสอ แม่น้ำ.....รถไฟ.....ดินสอ.....

Attention and Calculation

100-7 (หยุดเมื่อครบ 5 คำตอบ) (93, 86, 79, 72, 65)

ให้ทวนกลับคำว่า "สะพาน" ทีละตัว

Recall

ให้ทวนของ 3 อย่างใน registration

Language

นาฬิกา.....ปากกา.....

พูดตามให้ชัดเจนที่สุด "ชวนขวยหาความรู้"

ทำตามคำสั่ง "หยิบกระดาษด้วยมือขวา พับครึ่ง 1 ครั้ง แล้ววางลงบนพื้นห้อง"

อ่านแล้วทำตาม "จงหลับตา"

เขียน 1 ประโยค

Copy 5 เหลี่ยม 2 รูป

ประเมินระดับความรู้ตัวตลอดการทดสอบ.....

Alert Drowsy Stupor Coma

ตอนที่ 3 แบบวัดความเศร้าในผู้ป่วย (Thai Geriatric Depression Scale-TGDS)

คำชี้แจง แบบสอบถามนี้ผู้วิจัยเป็นผู้ถามคำถามกับผู้ป่วย โดยให้ผู้ป่วยเป็นผู้ตอบ ผู้วิจัยจะเป็นผู้บันทึกคำตอบด้วยตนเอง

	ใช่	ไม่ใช่
1. คุณพอใจกับชีวิตความเป็นอยู่ตอนนี้	☐	☐
2. คุณไม่ชอบทำในสิ่งที่เคยสนใจหรือเคยทำเป็นประจำ	☐	☐
3. คุณรู้สึกชีวิตของคุณช่วงนี้ว่างเปล่าไม่รู้จะทำอะไร	☐	☐
4. คุณรู้สึกเบื่อหน่ายบ่อย ๆ	☐	☐
5. คุณหวังว่าจะมีสิ่งที่ดี เกิดขึ้นในวันหน้า	☐	☐
6. คุณมีเรื่องกังวลอยู่ตลอดเวลา และเลิกคิดไม่ได้	☐	☐
7. ส่วนใหญ่แล้วคุณรู้สึกอารมณ์ดี	☐	☐
8. คุณรู้สึกกลัวว่าจะมีเรื่องไม่ดีเกิดขึ้นกับคุณ	☐	☐
9. ส่วนใหญ่คุณรู้สึกมีความสุข	☐	☐
10. บ่อยครั้งที่คุณรู้สึกไม่มีที่พึ่ง	☐	☐
11. คุณรู้สึกกระวนกระวาย กระสับกระส่ายบ่อย ๆ	☐	☐
12. คุณชอบอยู่กับบ้านมากกว่าจะออกนอกบ้าน	☐	☐
13. บ่อยครั้งที่คุณรู้สึกวิตกกังวลเกี่ยวกับชีวิตข้างหน้า	☐	☐
14. คุณคิดว่าความจำของคุณไม่ดีเท่าคนอื่น	☐	☐
15. การที่มีชีวิตอยู่ถึงปัจจุบันนี้ เป็นเรื่องน่ายินดี	☐	☐
16. คุณรู้สึกหมดกำลังใจ หรือเศร้าใจบ่อย ๆ	☐	☐
17. คุณรู้สึกว่าชีวิตคุณค่อนข้างไม่มีคุณค่า	☐	☐
18. คุณรู้สึกกังวลมากกับชีวิตที่ผ่านมา	☐	☐
19. คุณรู้สึกว่าชีวิตนี้ยังมีเรื่องน่าสนุกอีกมาก	☐	☐
20. คุณรู้สึกลำบากที่จะเริ่มต้นทำอะไรใหม่ ๆ	☐	☐

	ใช่	ไม่ใช่
21. คุณรู้สึกกระตือรือร้น	☐	☐
22. คุณรู้สึกสิ้นหวัง	☐	☐
23. คุณคิดว่าคนอื่นดีกว่าคุณ	☐	☐
24. คุณอารมณ์เสื่อง่ายกับเรื่องเล็ก ๆ น้อย ๆ อยู่เสมอ	☐	☐
25. คุณรู้สึกอยากร้องไห้บ่อย ๆ	☐	☐
26. คุณมีความตั้งใจในการทำสิ่งหนึ่งสิ่งใดได้ไม่นาน	☐	☐
27. คุณรู้สึกสดชื่นในเวลาตื่นนอนตอนเช้า	☐	☐
28. คุณไม่ชอบพบปะพูดคุยกับคนอื่น	☐	☐
29. คุณตัดสินใจอะไรได้เร็ว	☐	☐
30. คุณมีจิตใจสบาย แจ่มใสเหมือนก่อน	☐	☐

แบบประเมินความสามารถในการทำกิจวัตรประจำวันของผู้ป่วย

คำชี้แจง แบบประเมินนี้เป็นการวัดว่าผู้ป่วยสามารถทำกิจกรรมต่าง ๆ เหล่านี้ได้จริง

แบบวัดกิจกรรมเชิงปฏิบัติขั้นพื้นฐาน (Modified Barthel ADL Index (BAI))

- B1. Feeding (รับประทานอาหารเมื่อเตรียมสำหรับไว้ให้เรียบร้อยแล้ว)
- 0. ไม่สามารถตักอาหารเข้าปากได้ ต้องมีคนป้อนให้
 - 1. ตักอาหารเองได้ แต่ต้องมีคนช่วย เช่น ช่วยใช้ช้อนตักเตรียมไว้ให้ หรือตัดให้เป็นชิ้นเล็ก ๆ ไว้ล่วงหน้า
 - 2. ตักอาหารและช่วยตัวเองได้เป็นปกติ
- B2. Grooming (ล้างหน้า, หวีผม, แปรงฟัน, โกนหนวด ในระยะ 24-48 ชั่วโมงที่ผ่านมา)
- 0. ต้องการความช่วยเหลือ
 - 1. ทำได้เอง (รวมทั้งที่ทำได้เองถ้าเตรียมอุปกรณ์ไว้ให้)
- B3. Transfer (ลุกนั่งจากที่นอน หรือจากเตียงไปยังเก้าอี้)
- 0. ไม่สามารถนั่งได้ (นั่งแล้วจะล้มเสมอ) หรือต้องใช้คนสองคนช่วยกันยกขึ้น
 - 1. ต้องการความช่วยเหลืออย่างมากจึงจะนั่งได้ เช่น ต้องใช้คนที่แข็งแรงหรือมีทักษะ 1 คน หรือใช้คนทั่วไป 2 คนพยุง หรือดันขึ้นมาจึงจะนั่งอยู่ได้
 - 2. ต้องการความช่วยเหลือบ้าง เช่น บอกให้ทำตามหรือช่วยพยุงเล็กน้อย หรือต้องมีคนดูแลเพื่อความปลอดภัย
 - 3. ทำเองได้
- B4. Toilet use (ใช้ห้องสุขา)
- 0. ช่วยตัวเองไม่ได้
 - 1. ทำเองได้บ้าง (อย่างน้อยทำความสะอาดตัวเองได้หลังจากเสร็จธุระ) แต่ต้องการความช่วยเหลือในบางสิ่ง
 - 2. ช่วยตัวเองได้ดี (ขึ้นนั่งและลงจากโถส้วมได้เอง, ทำความสะอาดได้เรียบร้อยแล้วหลังจากเสร็จธุระ, ถอดและใส่เสื้อผ้าได้เรียบร้อยแล้ว)

B5. Mobility (การเคลื่อนที่ภายในห้องหรือบ้าน)

- 0. เคลื่อนที่ไปไหนไม่ได้
- 1. ต้องใช้รถเข็นช่วยตัวเองให้เคลื่อนที่ได้เอง (ไม่ต้องมีคนเข็นให้) และจะต้องเข้าออกมุมห้องหรือประตูได้
- 2. เดินหรือเคลื่อนที่โดยมีคนช่วย เช่น พยุง หรือบอกให้ทำตามหรือต้องให้ความสนใจดูแลเพื่อความปลอดภัย
- 3. เดินหรือเคลื่อนที่ได้เอง

B6. Dressing (การสวมใส่เสื้อผ้า)

- 0. ต้องมีคนสวมใส่ให้ ช่วยตัวเองแทนไม่ได้หรือได้น้อย
- 1. ช่วยตัวเองได้ร้อยละ 50 ที่เหลือต้องมีคนช่วย
- 2. ช่วยตัวเองได้ดี (รวมทั้งการติดกระดุม, รูดซิปหรือใช้เสื้อผ้าที่ดัดแปลงให้เหมาะสมก็ได้)

B7. Stairs (การขึ้นลงบันได 1 ชั้น)

- 0. ไม่สามารถทำได้
- 1. ต้องการคนช่วย
- 2. ขึ้นลงได้เอง (ถ้าต้องใช้เครื่องช่วยเดิน เช่น walker จะต้องเอาขึ้นลงได้ด้วย)

B8. Bathing (การอาบน้ำ)

- 0. ต้องมีคนช่วย หรือทำให้
- 1. อาบน้ำเองได้

B9. Bowels (การกลั่นถ่ายอุจจาระในระยะ 1 อาทิตย์ที่ผ่านมา)

- 0. กลั่นไม่ได้ หรือต้องการการสวนอุจจาระอยู่เสมอ
- 1. กลั่นไม่ได้เป็นบางครั้ง (ไม่เกินกว่าอาทิตย์ละ 1 ครั้ง)
- 2. กลั่นได้เป็นปกติ

B10. Bladder (การกลั่นปัสสาวะในระยะ 1 อาทิตย์ที่ผ่านมา)

- 0. กลั่นไม่ได้ หรือใส่สายสวนปัสสาวะแต่ไม่สามารถดูแลเองได้
- 1. กลั่นไม่ได้บางครั้ง (น้อยกว่าวันละ 1 ครั้ง)
- 2. กลั่นได้เป็นปกติ

แบบวัดกิจกรรมเชิงปฏิบัติเพื่อการดำรงชีวิต (Chula ADL Index (CAI))

B11. Walking outdoor (เดินหรือเคลื่อนที่นอกบ้าน)

0. เดินไม่ได้
1. ใช้รถเข็นและช่วยตัวเองได้ หรือต้องการคนประคอง
2. ต้องการคนช่วยพยุง หรือไปด้วยตลอด
3. เดินได้เอง (รวมทั้งที่ใช้เครื่องช่วยเดิน เช่น walker)

B12. Cooking (ทำหรือเตรียมอาหาร/หุงข้าว)

0. ทำไม่ได้
1. ต้องการคนช่วยในการทำหรือจัดเตรียมการบางอย่างไว้ให้ล่วงหน้า จึงจะทำได้
2. ทำได้เอง

B13. Heavy house work (ทำความสะอาดบ้าน/ซักผ้า)

0. ทำไม่ได้/ต้องมีคนช่วย
1. ทำได้เอง

B14. Money exchange (ทอนเงิน/แลกเงิน)

0. ทำไม่ได้/ต้องมีคนช่วย
1. ทำได้เอง

B15. Public transport (ใช้บริการรถเมล์, รถสองแถว)

0. ไม่สามารถทำได้
1. ทำได้แต่ต้องมีคนช่วยดูแลไปด้วย
2. ไปมาเองได้

ประวัติผู้เขียน

นางสาวไพเราะ ยิ่งประดับ เกิดวันที่ 7 มิถุนายน 2510 ที่กรุงเทพมหานคร สำเร็จการศึกษาพยาบาลศาสตรบัณฑิต วิทยาลัยพยาบาลสภากาชาดไทย ในปีการศึกษา 2532 และเข้าศึกษาต่อในหลักสูตรปริญญาวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาสุขภาพจิต ภาควิชาจิตเวชศาสตร์ คณะแพทยศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย เมื่อ พ.ศ.2538 ปัจจุบันทำงานตำแหน่งพยาบาลประจำการระดับ 5 ศูนย์เวชศาสตร์ฟื้นฟู สว่างคนิवास สภากาชาดไทย

